

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8C/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419202743
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8419202743.4

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci navrhovateľky S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX Y., štátnej občianky SR právne zastúpenej JUDr. Petrom Junasom, advokátom so sídlom Letná 411/8, 058 01 Gánovce, proti odporcovi I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX Y., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Odporcovi sa ukladá, aby do právoplatného skončenia konania o jeho vylúčení z užívacieho práva vedeného pred Okresným súdom Kežmarok pod spis. zn. 8C 40/2019 nevstupoval dočasne do bytu č. X nachádzajúceho sa na ul. W. XX D. Y., v bytovom dome súpisné číslo XXXX, vo vchode č. XX na X. poschodí, postavenom na parcele C-KN, parc. č. XXX/XX, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. Y., obec Y., okres Y..

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia s obsahom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia s odôvodnením tvrdným v návrhu (pozri návrh na nariadenie neodkladného opatrenia).
2. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.
3. Podľa § 325 ods. 1 C. s. p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.
4. Podľa ust. § 326 ods. 1 C. s. p. v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.
5. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.
6. Na každom súdnom rozhodnutí vrátane rozhodnutia, ktorým sa rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí existovať právny záujem.
7. Podstata právneho záujmu sa odlišuje podľa toho, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha a akej veci sa týka.
8. Právny záujem na neodkladnom opatrení sa vyvodzuje z právne významných skutočností, ktorých základ spočíva v znení ust. § 325 ods. 1 C. s. p.

9. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať na ňom právny záujem, t. j. musí osvedčiť potrebnosť neodkladnej úpravy pomerov odporcu. Právny záujem je relevantný kvôli tomu, aby sa neskúmali iné, napr. morálne záujmy na takomto rozhodnutí, prípadne aby nešlo len o záujem týkajúci sa faktického stavu vládnuceho medzi sporovými stranami. Iný než právny záujem sa pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení neberie do úvahy, pretože činnosť súdu nemôže mať akademický charakter.

10. Každý, kto požiada o súdnu ochranu, osvedčuje, hoci latentne, právny záujem na nej, alebo tento predpoklad súdneho rozhodovania oprie o výslovné ustanovenie hmotného alebo procesného práva.

11. Zistenie právneho záujmu na neodkladnom opatrení sa opiera o hypotézu procesnej normy uvedenej v § 325 ods. 1 C. s. p. V podaní, v ktorom sa navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, je potrebné osvedčiť, že tu je daný právny záujem. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom sporovom konaní.

12. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd skúmal splnenie podmienky existencie právneho záujmu navrhovateľky na nariadení neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti preskúmal existenciu právne významných skutočností, ktorých základ spočíva v znení ust. § 325 ods. 1 C. s. p. a súčasne či navrhovateľka v návrhu osvedčila potrebnosť dočasnej úpravy pomerov odporcu.

13. V prvom rade skúmal, či navrhovateľka neodkladného opatrenia tvrdila a osvedčila, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami vystupujúcimi v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie nemožno využiť na dočasnú úpravu iných, než právnych vzťahov sporových strán. Ak medzi nimi nie je vzťah, ktorý je upravený právom, resp. navrhovateľ ani netvrdí, že taký vzťah tu je, prípadne túto právnu skutočnosť tvrdí, ale neosvedčí, ďalšie predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné skúmať, pretože chýba základný zákonný predpoklad, na ktorom stojí jeho prípadná opodstatnenosť.

14. Z tvrdení navrhovateľky neodkladného opatrenia vyplýva, že vo vzťahu k odporcovi vystupuje ako manželka žijúca s ním v spoločnej domácnosti v byte uvedenom vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Byt je v ich podielovom spoluvlastníctve. Tieto skutkové tvrdenia osvedčila Sobášnym listom z Knihy manželstiev matričného úradu Kežmarok, zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX pod por. číslom XX a Listom vlastníctva č. XXXX Katastra nehnuteľností pre okres Y., obec Y., kat. územie Y. z 10.09.2019.

15. Odporca sa minimálne od októbra 2017 správal k navrhovateľke agresívne. Verbálne aj fyzicky ju napádal, vulgárne nadával, ponižoval ju a bil. Postupne sa jeho konanie stupňovalo, vyhrážal sa jej, že jej vypichne oči, že ak zavolá políciu zabije policajta, zabije aj seba, pričom jej opakovane ukazoval nôž s ktorým to spraví.

16. Jeho agresívne konanie vyvrcholilo v noci 15.03.2019, kedy pod vplyvom alkoholu a liekov s nožom v ruke vošiel do izby, kde spala navrhovateľka, žiadal ju, aby išla do druhej izby, čo odmietla, tak ju chytil za obe ruky, ťahal ju do druhej izby pričom ho ona prosila so slovami „nezabíjaj ma“, keď sa dostali do vedľajšej izby, ťahal ju k matracu a tam jej ukázal čierne popruhy podobné putám, pričom navrhovateľka kričala o pomoc v obave, že ju ide zabiť a vytrhla sa mu zo zovretia, ušla na chodbu bytového domu, kde kričala o pomoc a zvonila susedom, za pomoci ktorých následne bola privolaná polícia. Navrhovateľke spôsobil početné podliatiny na oboch predlaktiach. Po tomto útoku musela vyhľadať lekárske ošetrenie.

17. Následne bol tento incident riešený v trestnom konaní vedenom na OO PZ v Kežmarku pod sp. zn. ČVS:ORP-142/KK-KK-2019. Odporcovi bolo vznesené obvinenie pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ trestného zákona a žalovaný bol vzatý do väzby. V predmetnom trestnom konaní bola proti nemu podaná obžaloba, konanie vedené na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 7T 91/19 skončilo 05.09.2019 odsudzujúcim rozsudkom a odporca bol uznaný za vinného a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Písomný rozsudok nebol navrhovateľke doposiaľ doručený.

18. Tieto skutkové tvrdenia boli osvedčené Lekárskou správou z 15.03.2019, obžalobou prejednanou pred Okresným súdom Kežmarok pod spis. zn. 7T 91/2019.

19. Počas pobytu vo výkone väzby resp. následne vo výkone trestu navrhovateľka podala žalobu o vylúčenie odporcu z užívacieho práva k vyššie uvedenému bytu podľa § 146 odsek 2 Občianskeho zákonníka, konanie je vedené pod sp. zn. 8C/40/2019.

20. 08.11.2019 odporca zavolať telefonicky navrhovateľke z mobilného telefónu svojej matky a oznámil jej, že bol prepustený z výkonu trestu na slobodu a že sa v najbližších dňoch vráti do spoločného bytu.

21. Navrhovateľka vyslovila vážnu obavu, čo bude nasledovať po príchode odporcu z výkonu trestu do spoločného bytu a že by mohol naplniť svoje vyhrážky a dokonáť to, čím jej hrozil. Fyzické i psychické násilie voči navrhovateľke dosiahlo taký stupeň intenzity, že nemožno požadovať, aby táto zotrvala odporcom v spoločnej domácnosti, a tiež od nej nemožno požadovať, aby strpela hrozbu prípadných konfliktných stretov odporcom. V byte žije so svojimi štyrmi maloletými deťmi, z toho dve sú školopovinné a okrem tohto bytu nemá v súčasnosti inú možnosť, ako zabezpečiť bývanie pre seba a maloleté deti.

22. Na tomto mieste sa dopĺňa, že neodkladná ochrana má za úlohu predísť určitému nebezpečenstvu. Preto je pri posudzovaní predpokladov jej dôvodnosti potrebné zodpovedať na dve základné otázky, a sice „vo vzťahu k čomu“ nebezpečenstvo hrozí a o „aké“ nebezpečenstvo ide.

23. V prvom prípade ide o zabezpečované právo, v druhom o dôvod rýchlej ochrany (neodkladného zásahu), t. j. určité ohrozenie presadenia alebo uplatnenia práva.

24. Zabezpečované právo, resp. nárok je potrebné chápať v širšom zmysle, a preto ho nemožno nahradiť len právnym vzťahom, keďže v rámci neho samotného môže vzniknúť konkrétnejšie právo (nárok), ku ktorému sa zabezpečenie viaže. V danom prípade je týmto právom právo navrhovateľky na ochranu osobnosti, života a dôstojnosti, zdravia a v neposlednom rade duševná a telesná integrita nielen jej, ale i jej maloletých detí žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti.

25. Zabezpečované právo musí byť v dobe požadovanej predbežnej a neodkladnej ochrany „žalovateľné“, t. j. potenciálne spôsobilé pre uplatnenie v konaní vo veci samej. Tým je vylúčené zabezpečenie prostého očakávania násilného správania odporcu. V tejto súvislosti porovnaj: Schuschke, W. Walker, W.-D. Vollstreckung und vorläufiger Rechsschutz. Kommentar. 5. vydanie. Munchen: Carl Heymanns, 2011. s. 1623.

26. Zabezpečovací dôvod (dôvod zabezpečenia) je tak dostatočný (kvalifikovaný) dôvod, ktorý oprávňuje nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. také ohrozenie presadenia práva, ktorému nemožno predísť inak ako nariadením neodkladného opatrenia.

27. V danom prípade je zabezpečovacím dôvodom neznesiteľnosť spoločného bývania navrhovateľky a odporcu v byte, v ktorom sa nachádza spoločná domácnosť z dôvodu telesného alebo duševného násillia voči navrhovateľke alebo inému, kto v tejto spoločnej domácnosti žije.

28. Neznesiteľnosť spoločného bývania musí vyplývať z konania odporcu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia sa súd rozhodol kvôli intenzite, opakovaniu a rozsahu násillia - tak fyzického ako i psychického, ktorého sa odporca opakovane dopúšťa na navrhovateľke.

29. Z uvedeného dôvodu súd v danej veci uzavrel, že navrhovateľka osvedčila i splnenie podmienky potrebnosti dočasnej úpravy pomerov odporcu neodkladným opatrením.

30. V danom prípade navrhovateľka osvedčila existenciu dôvodu zabezpečenia vyššie uvedených zabezpečovaných nárokov, a to natoľko kvalifikovaného, že oprávňuje žiadať o ochranu inštitútom neodkladného opatrenia. V danom prípade ide o také ohrozenie presadenia práva, ktorému nemožno predísť inak ako nariadením neodkladného opatrenia. Tento dôvod, keďže legitimuje na zásah do slobody, resp. majetkových pomerov odporcu, musí byť i dostatočne kvalifikovaný (ak má byť legitímny). Je povinnosťou navrhovateľa neodkladného opatrenia osvedčiť konkrétne kvalifikované nebezpečenstvo i jeho vzťah ku konkrétnemu chránenému právu. Túto povinnosť navrhovateľka splnila.

31. Podľa § 325 ods. 2 písm. e/ C. s. p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

32. Navrhovateľka v danom prípade osvedčila taký stav právnych (nielen faktických) vzťahov s odporcom, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu pomerov medzi nimi, t. j. naliehavosť situácie aj z právnej stránky a tiež osvedčenie ohrozenia práva podložené konkrétnymi skutočnosťami. Zo skutkových tvrdení obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčené také konanie odporcu, ktorým reálne zasiahol do práva navrhovateľky na ochranu osobnosti, života, zdravia a dôstojnosti, ako aj na jej duševnú a telesnú integritu, práva na rešpektovanie rodinného spoločenstva a vytváranie zdravého rodinného prostredia, a preto mu bolo týmto neodkladným opatrením uložené, aby do právoplatného skončenia konania o jeho vylúčenie z užívacieho práva (vedeného pred Okresným súdom Kežmarok pod spis. zn. 8C 40/2019) nevstupoval do bytu uvedeného vo výroku uznesenia (ust. §325 ods. 2 písm. e) C. s. p.).

33. Vychádzajúc z dikcie ust. § 326 ods. 1 C. s. p. súd uzavrel, že navrhovateľka neodkladného opatrenia osvedčila existenciu kvalifikovaného dôvodu, oprávňujúceho žiadať o ochranu práve inštitútom neodkladného opatrenia. V danom prípade tak bol osvedčený základný predpoklad pre jeho nariadenie spočívajúci v potrebnosti dočasnej úpravy pomerov odporcu vyššie uvedeným spôsobom.

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ust. §262 ods. 1 C. s. p.), a preto v tomto štádiu konania nebolo rozhodované o návrhu navrhovateľky obsiahnutom v petite II návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove /§ 357 písm. c) CSP/.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.